AZTAG
JOURNAL ARMÉN. QUOTIDIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Liban
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳԻՆԵՐԸ
ՍԻՒՐԻՈ ամր. 550, վեցամսեայ 300 ս.դ.
ԱՐՏԱՔԻՆ տարի 7, վեցամսեայ 4 ոսկի

ԱԶԴԱԿ

جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՈՒՐԲԱԹ ՅՈՒՆԻՍ 1933 — 23 — ՁԵՌՔԸ ՁՍՏԸ 2.50 Ս.Դ.

Է ՏԱՐԻ | Ամեն առաւօտ պիտի ըլլայ բերթիս ճշդութեամբ հասցէին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 77 (915)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՄԱՄՈՒՈՅ ՕՐԷՆՔԸ

Մարդիկ իրենց բոլոր գործառնութիւններուն համար ենթակայ են օրէնքներու։ Անհատական ազատութիւնը չի ժխտեր օրէնքի լիազօրութիւնը։ Ամէն մարդ ազատ է ժառանգելու իր ուզած ձեւով և ընտրելու իր ուզած ասպարէզը։ Սակայն երբ այդ ժառանգութիւնն ու գործելակերպերը ուրիշներու ճնշաս կը հասցնեն կամ իրենց պատկանած հաւաքականութեան նիւթական թէ բարոյական ծանրութիւն կը պատճառեն, այդ պարագային օրէնքը խօսիլ կարգիլէ այդ ազատութիւնը և պատիժներ կը սահմանէ հեղինակներուն։

Մարդիկ ազատ են խօսելու, գրելու և գործելու, պայմանաւ որ ուրիշներու իրաւունքներն ու ազատութիւնը չի ճնշասուի այդ ընթացքով։ Հասարակաց շահերը պէտք է պաշտպանուին, օրէնքները յարգուին և իրաւասութեանց սահմանները չի ոտնակոխուին։ Անձնական գործի մը մէջ մարդ իր ունեցած ազատութիւնը չի կրնար վայելել հասարակական, հաւաքական գործերու մէջ։ առաջինին մէջ շահն ու ճնասը լոկ իր անձին կը պատկանի, մինչ երկրորդին մէջ յառջ գալիք ճնասն ու պատասխանատուութիւնը կը բաժնուի այդ հաւաքականութիւնը կազմող բոլոր անհատներու վրայ։ Այդ պատճառաւ օրէնքը աւելի խիստ է և աններող հասարակական գեղծարարներուն և այլոց իրաւունքներն ու ազատութիւնը խանգարողներուն դէմ։

Մարդ մը կատարեալ ազատութիւն ունի իր ձայնին մինչեւ վերջին ելեւէջները պոռալու, երգելու և խնդալու, սակայն այդ ազատութիւնը կը խլուի եթէ այդ ձայնէն ուրիշ մը անհանգիստ ըլլայ։ Հետեւաբար, ազատութիւնը հիմնուած է փոխադարձ շահերու և իրար հանգիստն ու ազատութիւնը յարգելու սկզբունքին վրայ։

Ուրեմն անհատական ազատութեան սահմանը ճշդուած է օրէնքով։ Օրէնքը խղճի ձայնն է։ Ամէն մարդ ենթակայ է այդ օրէնքին և պատասխանատու անոր առջեւ։ Մեծ թէ պզտիկ, հարուստ թէ աղքատ, կրօնական թէ աշխարհական, ուսնալ թէ անուս կը դատուին միեւնոյն օրէնքով և կը պատժուին միեւնոյն կշիռով։ Օրէնքը բոլորին համար հաւասար է։

Մամուլն ալ, ինչպէս անհատները, ենթակայ է օրէնքի։ Առանձին օրէնք մը մշակուած է, որուն տրամադրութեանց համաձայն պէտք է շարժի մամուլը։ Աշխարհի բոլոր մասերուն մէջ ալ, հանրապետական թէ միապետական, այդ օրէնքը գոյութիւն ունի, ի հարկէ տարբեր տրամադրութիւններով։ Եւ մամլոյ ու խօսքի ազատութիւնը չի ճշաւիր այդ օրէնքով։ ընդհակառակը աւելի յանդուգն և աւելի հեղինակաւոր կը դառնան դրուած և խօսուած խօսքերը։

Մամլոյ օրէնքը չի խլեր հասարակաց ազատ բարքերը ձաղկելու ազատութիւնը և ոչ ալ կ'արգիլէ մամուլը՝ դիմակազերծ ընելէ ազգային և հաւաքական գայթակղութիւններն ու անոնց հեղինակները։ Հասարակական պաշտօնեայի մը, կամ պետական պաշտօնատարի մը յարուցած գայթակղութիւնը կամ նիւթական գեղծումը պէտք է հրապարակուի։ Մամուլը թերացած կ'ըլլայ իր պարտականութեան մէջ և կը նշանակէ չի գիտեր օգտուիլ իրեն տրուած ազատութենէն, եթէ այդ պարագաներուն հասարակութեան սեփականութիւնը չի դարձներ ներքին ծալքերը գեղծարարութեանց, հանրային դատաստանին ենթարկելու համար գայթակղողները, այլոց օրինակ ծառայելու համար։ եթէ մամուլը զրկուած ըլլար այդ ազատութենէն, որ՝ քա՞ն պիտի բացայայտային հասարակական գեղծարարները և հանրային դատաստանները։

Աւելի ճիշդը, մամուլը, Արդարութեան նեցուկն է, առաջնորդը։ Ան ոչ միայն կը դիւրացնէ օրէնքի հետազօտութիւնները ու պրպտումները, այլ կ'արգիլէ գեղծումներու և գայթակղութիւններու տարածումն ու բազմացումը։

Օրէնքը միւս կողմէ, չի թոյլատրեր մամուլը որ անհատի մը արժանապատուութիւնը վիրաւորէ և պատճառ դառնայ անոր նիւթական ջնասին, սխալ և անհաստատ վերագրումներով։

Դժբաղդաբար, շատ սխալ հասկցուած է մեր ժողովուրդին կողմէ մամլոյ օրէնքը։ Ամէն մարդ կը կարծէ որ այդ օրէնքէն ճառելով եւ այդ օրէնքը յիշելով, իրաւունք կ'ունենայ իր ուզածը հրատարակել տալու թերթի մէջ։ Ասկէ անկէ լսուած և ֆօրմիւլ եղած քանի մը տող նամակ և ներփակ «հերքում» մը։ Եւ չեն մոռնար յիշելու նաև որ «թերթի ամենաժտիկ մէկ թիւին մէջ և միեւնոյն սիւնակի վրայ» հրատարակուի։ Ողորմելիներ են սակայն անոնք, որ առանց ամենաբնական ծանօթութիւն ունենալու մամուլի և իր օրէնքներուն մասին, կը կարծեն որ այդ կերպով կրնան լռեցնել թերթը և ազատ համարձակ չարունակել իրենց գայթակղութիւնները, ի ջնաս ազգին կամ հասարակութեան։

Պէտք է լաւ գիտնան այնպիսիները որ խմբագիրը աւելի լաւ գիտէ մամուլի օրէնքն ու պարտականութիւնները, քան իրենք։ Եւ պէտք է գիտնալ նաև Ցէ՝ օրէնքը աւելի նպաստաւոր է լրագրողին ու լրագրին, քան անոր քննադատութեան ենթարկուողին։

Անպատշաճ ոճով, մամուլի օրէնքէն ճառող գրութիւններուն տեղը խմբագրատան մէջ, զամբիւղն է։

Մամլոյ օրէնքէն խօսող անմիտ սպառնալիքները, կարող չեն փոխել թերթերու ուղղութիւնն ու անոնց քննադատութիւնները։ Որովհետեւ խղճամիտ լրագրողը գիտէ ամբողջ պատասխանատուութիւնը իր գրածներուն։

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԱՆՏԵՍՈՒԱԾ ՁԳԱՂՈՒԻՄՆԵՐ

Բնական գիտութիւնները եւ ասոնց յարակից աշխատանքները մեր նախակրթարաններէն ներս կամ բոլորովին անտեսուած են և կամ չատ երկրորդական նշանակութիւն կը տրուի ասոնց։

Դուցէ ոմանք բնական գիտութիւններուն այն նշանակութիւնը տան, իբր թէ անոնց ուսուցումը միայն մարդի հորիզոնի ընդլայնում մը կուտայ արդեօք և կրթիչ ու գործնական որեւէ նշանակութիւն չունի։

Անշուշտ, բնական գիտութիւններուն կրթիչ դերը բացորոշ չըլլար, եթէ անոնք հին կամ յիշողութեան դպրոցի մեթոտով աւանդուին։ Սակայն ո՞վ կրնայ ուրանալ անոնց կրթիչ ազդեցութիւնը, եթէ աղուն առիթ տրուի որ կենդանիները և բոյսերը, իրենք իրենց մէջ առած, կատարեալ էակներ են, պիտի աշխատի միշտ գործուն խնամող վերաբերում ունենալ մանաւանդ այն պարագային, երբ մարդ հասնի այն գիտութեան թէ անոնք ալ մարդուն պէս բնութեան մէկ անդամն են, թէ անոնք բնութեան մէջ իրենց որոշեալ գիրքն ու կարեւորութիւնն ունին։ Այս գիտակցութեան մղուն վրայ ընելիք բարոյացուցիչ ազդեցութիւնն անուրանալի է։

Մղուն մէջ կը զարգանայ կրօնական զգացումը, երբ զննէ ու ճանչնայ անհուներձին բազմապիսութիւնները էակներուն, որոնք բոլորն ալ ենթակայ են յաւիտենական օրէնքին։ Ծաձախ բնութիւնն իր մէջէն չէ՞ն ծառայեցներ Արարիչը գովաբանելու համար։ Բնութիւնն ինքն արդէն պերճախօսօրէն չի՞ քարոզեր Աստուծոյ փառաւորութիւնն ու իմաստութիւնը։

Բացի կրօնական զգացումէն, բնական գիտութիւնները կը զարգացնեն նաև ընկերային զգացումները։ կենդանի խնամելը և բոյսեր մշակելը առաւելապէս կ'ազդեն ընկերային զգացումներուն վրայ։ Անապատական դասերուն միջոցաւ աղուն կը սորվի որ գեղանքի պայքարը իր ծայրայեղ ստիճանին — հակառակորդը բոլորովին փճացնելու — չառաջնորդէր, այլ ընդհակառակը փոխադարձ օգնութիւնն ու ծառայութիւնը անխուսափելի պէտքեր են ընկերային կեանքի համար, որոնք մեզի մարդիկս ենթակայ անդ։

Ան կրթիչ ազդեցութիւն ունի գեղագիտական տեսակէտով ալ։ Մշակուած գեղագիտական զգացումը ի վերուստ չիկներ մարդուն մէջ։ Անոր զարգացումը երկար ժամանակի կը կարօտի։ Ու ասոր բնական, լուսադոյն ու առաջին դպրոցը բնութիւնն է, որ անկեղծ ու հարազատ է։ կրթիչ ձեւերու ու գոյներու ներդաշնակութիւնը հոն կրնանք տեսնել։ Նոր դպրոցին ուսուցիչը իր սաները կ'առաջնորդէ հոն ու երկար ժամանակ անոնց ազդեցութեան ենթարկել կուտայ իր աշակերտները։

Բնութիւնը դիտող միտքը իր թռուիչքը կը սանձայ որոնելով պատճառները, տեսնելով հետեւանքը, եզրակացնելով օրէնքը։ Տղան կը սանձայ փորձառութիւնը կենդանի ու անկեղծ բնութեան բազմապիսի երեւոյթները, ձեւերը, կեանքի յայտնութիւնները խորհրդաւորին կերպով քննելու։ Ու երբ աղն բնական իրերը ճանչնայ, պատճառական յարաբերութիւններուն հետ ծանօթանայ, կը սկսի սիրել բնութիւնը և կ'արթննայ անոր մէջ յարգանքի զգացումը դէպի այն։

Տղաք իրենց իւրացնելու կարողութեան չափով կ'ըմբռնեն ոչ միայն մարդուց միջև, այլ մարդուն ու կենդանիին կենդանիին և բոյսին, կենդանիին ու կենդանիին, բոյսին ու բոյսին միջև գտնուող աղերը, ուրիշ խօսքով՝ բնութեան մէջ գործող ուժերու իրարև ամբողջականութիւնն։

Բնական գիտութիւններով աղուն կը սրուի ներկայ ճարտարարուեստական աշխատանքներուն նախապատրաստութիւնը։ Թէ այս կէտը որքան կարեւոր ու գործնական խնդիր մըն է, կ'արձեւ աւելորդ է պարզաբանումի դիմել։ Առանց հանդերձ քանի մը խօսք կ'ուզենք ըսել ասորբանութեան մասին, որ մեր նախակրթարաններէն բոլորովին կը բացակայի։

Տարրաբանութիւնը կապ ունի բոլոր նագիտական միւս դասերուն հետ։ Խօսակցութեան չատ երեւոյթներու հիմը տարրաբանական է։ Առանց տարրաբանական հասկացողութեան անկարելի է ըմբռնել կեանքը երկրիս վրայ։ Բանական, կենդանական ու մարդկային կեանքի երեւոյթները բոլորովին առեղծուածային բաներ են անոնց համար, որոնք տարրաբանական դնէ հիմնական ծանօթութիւններէ զուրկ են։

Մարդկային զբազումներէն չատերուն մէջ քիմիան առաւել կամ նուազ չափով գործ ունի։ Ինչու ազանեղեակ մնայ թէ ինչպէս կը չինեն չաքարը, օճառը, լուցկին և թէ ազը, չաքարը, օլայն, ևն. տարրաբանական ինչ բազադրութիւն ունին։ Այսօր անհրաժեշտութիւն մըն է որ մեծցող սերունդը զարգացումի լայն հիմեր ունենայ։ Տարրաբանութիւնն ունի իր մէջ զարգացուցիչ տարրեր, որոնց պակասը անկէ դուրս ուրիշ որևէ ուսման նիւթ չի կրնար լրացնել։ Եւ վերջապէս ո՞վ կրնայ ուրանալ այն իրողութիւնը, թէ ներկայ ճարտարարուեստական արտադրութիւններուն մեծ մասը «քիմիային կը պարտինք»։

Աչխատանքի դպրոցին չարժուձը նշանակալից ուղղութիւն մըն է նոր զբաղումներու և կրթական բարեկարգչական չարժման մէջ։ Ան ծնած է գազափարապաշտական դպրոցի հոսանքէն, որուն մեծ ներկայացուցիչներն են Ռուսօ, Գեսթալոցցի, Ֆրիմէէ, Շլայբմախըր և ուրիշներ։ Աչխատանքի դպրոցն իր նախնի ունի բաւական երկար պատմութիւն մը։ Մենք զայն իր ընդհանուր և էական գծերովը ներկայացուցած ենք մեր անոր Դպրոց» խորագրով յօդուածաշարքին մէջ (տե՛ս «Ծուսաքեր» մայիս 30ի թիւը)։

Աչխատանքի դպրոցը իր իւրայատուկ նկարագիրը կը սանձայ գործնական զբաղումներու և ձեռական աչխատանքներու չնորհիւ։ Ձեռական աչխատանքները կը գործադրուին գործնական բնոյթ ունեցող դասերու, ինչպէս աչխարհագրութեան, երկրաչափութեան, գծագրութեան, բնագիտական դասերու նիւթերուն հետ, իբրև գործագրութիւն կամ գործնականացում դասի նիւթին։ Ձեռական աչխատանքներ են նաև բնագիտական (ֆիզիք և քիմիա) փորձերը, զոր աչակերտներն ինքնուրոյն կերպով կատարելու են ուսուցչին հրահանգներուն համաձայն։

Երբ երեւոյթ մը բնութեան մէջ կատարելի չըլլար զննել, այն ատեն դպրոցին մէջ արուեստական կերպով յառաջ բերելու է այդ երեւոյթը։ Այսպիսի գործողութիւն մը փորձ կը կոչուի։ Փորձերու համար գործիքներու և նիւթերու հայթայթումը անհրաժեշտ է։ Անոնք դրամական մեծ դուժարներու զոհողութիւն չեն պահանջեր։

Ուսուցիչը փորձ կը կատարէ օրէնք մը ի յայտ բերելու համար։ Այսպիսի փորձնական դասեր չատ տարիներէ ի վեր կատարուած են մարժարաններու մէջ, սակայն այս ալ անտեսուած է մեր նախակրթարաններուն մէջ։ Թէև ուսուցչին կողմէ կատարուած գիտական փոլձերն իրենց առաւելութիւնն ունին գրքի կամ յիշողութեան դպրոցին հետ բազդատմամբ, բայց աչակերտները միայն կը տեսնեն և աչակերտներուն ճնշող մեծամասնութեան մտքին վրայ հարւանդի ապատութիւն մը կը թողուն։ Դպրոցական աչխատանքի սկզբունքին հիման վրայ ատակերտները իրենք կատարելու են զանոնք։ Աչակերտները երբ կատարին փորձերը, ինքնուրոյն աչխատանքի կը վարժուին, կը զարգանան անոնց զգայարանները, դիտելու կարողութիւնը, դասը կը խօսրանայ և ուրախ հետաքրքրութեամբ մը կ'ուժգնի։ Ասիկա գիտենք մեր ուսուցչական անձնական փորձառութեամբը։ Այսու հանդերձ ասկէ պէտք չէ հետեւցնել թէ ուսուցչին կատարած փորձերն աւելորդ են. ո՛չ։ Ուսուցչին փորձերը անհրաժեշտ են նախ անոր համար որ աչակերտը կը նախապատրաստէ փորձեր կատարելու և յետոյ կան փորձեր ալ, զոր աչակերտներ չեն կրնար կատարել անոնց բարդութեան և վտանգաւորութեան պատճառաւ։

Գիտական գործնական աչխատանքներ կատարել տալու համար անհրաժեշտ չէ որ տղաք անպայման առանձինն աչխատին, այլ նոյն իսկ նպատակայարմար է զանոնք խմբովին աչխատցնելը։ Մրժակները նայելով պարագաներուն, բաղկանալու են երեքական կամ չորսական հոգիէ։ Նթէ վարժարան մը անտես կ'ուզէ այս զբաղումներ եւ չի ծախսած իր տրուած սկզբունքներուն համաձայն, այսպիսի վարժարան մը խռուսուն առհարիւր վնասով կ'ծախսած։

ՏՕՔԹ. Վ. ՀԱՊԷՇԵԱՆ

Տ. Ա.— Ուրախութեամբ կը յայտնենք որ ծանօթ մանկավարժ Տքթ. Վ. Հապէշեան խոստացած է ամէնօրեայ աչխատակցիլ մեր թերթին։

ՓՈՒԹ - ՊՕԼ

*Coupe Challenge du Levant*ի երկրորդ փիւնալ մրցումը, իր ցաւալի վերջաւորութեամբ

Հ. Մ. Ը. Մ. (ԴԱՄԱՍ) ԵՒ D. P. H. ՊԷՅՐՈՒԹ
1 — 1

Ինչպէս անցեալ մրցումի ներկայացուցին և մարզասէր հասարակութեան ծանօթ է, այն պարագան, թէ վերոյիշեալ մրցումի առաջին հանդիպումը երեք չաբաթներ առաջ, հատաբ արդիւնք ստացած ըլլալուն (1-1), մրցումը կրկնել որոշուած էր Յունիս 18ին։ Այդ երեք չաբաթներու կարճ ժամանակամիջոցը չափազանց երկար թուեցաւ, որքան խանգարող խաչմերուկն և ապերի ձմեռուան գլուխի հարուածը, բայց կ'ըսժանայ նոյն բախտին, գնդակը առրուբեր. ուժեր աւելի ու աւելի կը յարուին. խաղացողները իրենց ամբողջ հոգին կը դնեն, արիւնքրտինք ժամ կը ճգնին առաջին անգամ կէտ մը նչանակելու համար։ Ազատ հարուած մը այդ պահուն ի նպաստ D·P·H.ին բերդին մօտ բաւական վտանգաւոր կ'երեւայ, հարուածողը իր բոլոր ուժով կը հարուածէ ճիշդ բերդի կեդրոնը, բայց Հ·Մ·Ը·Մ·ի սրթուն բերդապահը խիստ ճարպիկ ձեռքի դարձուածքով մը գնդակը կը հանէ դուրս, փրկելով բերդը անխուսափելի վտանգէ մը։ Ջորնը մը այս տողիս ի նպաստ D·P·H.ին ապարդիւն կ'ուռցնի։

Հ·Մ·Ը·Մ·ը գարձեալ կ'անցնի յարձակողականի, վտաներու համերաչխ գործակցութիւնն եւ պաշտպանողական գիծ մաղր դիմադրութիւնը, իր արդիւնաւոր հետեւանքը ունենալ կը թւի. D·P·H·ցէն կերպով սեղմուած է, գրնդակներու սեղաարափ մը կ'սկսի D·P·H·ի բերդին վրայ, 3—4 անգամ Հ·Մ·Ը·Մ·ի աչ մէչի զօրաւոր հարուածները բերդապահը սարսափցնող, բախտ չեր բերումով կը զարնուին բերդի ձողերուն ու կը վերադառնան, որոնք թէև արագ կ'օգտագործուին բայց սպասուած արդիւնքը չեն տար, Ա. կիսախաղը իր վախճանին կը մօտենայ, խումբեր կազգրիս, նոյնքան հզաբաւոր ներկաներ, նչանակէտի կ'սպասեն, երբ D·P·H·ի յառաջապահները կը մօտենան Հ·Մ·Ը·Մ·ի բերդին, իրարանցում մը տեղի կունենայ, որ խիստ վտանգաւոր կը թւի, և այդ միջոցին իսկ D·P·H կը յաջողի նչանակել Ա. կէտը, որմէ 3 վայրկեան յետոյ կը լրանայ առաջին կիսախաղը։

Տասը վայրկեան դադարէ մը վերջ կ'սկսի Բ. կիսախաղը։ Հակառակորդին կէտ մը չահելու առաւելութիւնը երբէք չի խաթարեր Հ·Մ·Ը·Մ·ի ազգ բարոյականն կորովը։ Ծաղթելու հետանկարը աւելի քան երբէք ժուր է իրենց մէչ։ ընկրկում կամ յուսալքում չկայ, ընդհակառակը աւելի քաչալերութիւն, որ ժուժ կուտայ խաղին աւելի լարուածութեան։

Հ·Մ·Ը·Մ·ի յառաջապահները, հակառակորդը ապչեցնող փոսերով կը մօտենան D·P·H·ի բերդին. կէտ մը նըչանակելու առիթները աւելի ու աւելի կը չատնան։ Ազատ հարուած մը եւ քօրները մը ի նպաստ Հ·Մ·Ը·Մ·ին ապարդիւն կանցնին, բայց չեն յուսալքեր խաղացողները, որոնք գործնել փոսերով կը յառաջնան։ Փոսերը իրենց դերը կը կատարեն։ D·P·H· խիստ սեղմուած ու անել դրութեան մէջ, գործնել ժամանակ չունի անպատուաբեր ընթացքին ուժ կուտայ, գնդակը յաճախ գոչէն դուրս զարնելով, բայց այդ ձեւով չի հասնիր իր նպատակին։ Հ·Մ·Ը·Մ·ի յառաջապահները աւելի կը սեղմեն զիրենք, երկու թեւերու գրնդակները դէպի կեդրոն, վտանգ կ'ըսպառնայ մինչ այդ յաղթականներուն, եւ իրաւ ալ քիչ վերջ Հ·Մ·Ը·Մ·ի ձախ բացը տարբը կը գտնէ անխուսափելին կատարելու։ գնդակը սեղաւորելով D·P·H·ի բերդին մէջ, ինչ որ հազարաւոր ներկաներու մեծաժուռ և երկար ծափերուն կ'արժանանայ։

Ասդը այս գնացքով կ'սանձայ չատ բան բլլալ, Հ·Մ·Ը·Մ· գործնել կըրկնակ ուժերով կ'սկսի յարձակողականի. D·P·H· միշտ սեղմուած, վայրկեանէ վայրկեան կէտ մը ևս կորնչնելու բացարձակ ենթակայ, կարծես արուած

Ո՞Վ Է ԲՈՒՆ ՅԱՆՑԱԽՈՐԸ

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐՈՒԱՆ ՏԽՈՒՐ ԴԵՊՔԻՆ

Երկու փաստերէն թերթերու կարծիքը

«La Syrie» երկարօրէն կը խօսի կիրակիի մրցման եւ պատահած միջադէպի մասին: Գաղափար մը տալու համար, անկէ կ'առնենք հետեւեալը միայն.

Կիրակի օրուան մրցումը զժբախտաբար ցաւալի միջադէպով մը վերջացաւ: Այս մրցման ներկայ էր աւելի քան 4000 հոգի:

Իսկապէս որ չատ ցաւալի է այս մրցման ժամանակ պատահած միջադէպը:

Մրցում մը՝ որ վերջինն էր և որուն կը հետեւէր մեծ հետաքրքրութեամբ, կարևոր բազմութիւն մը:

Խաղացողները պիտի գիտնային որ եկած էին խաղալու ոչ թէ պարզ բաժակի մը համար, ապա անոնք եկած էին խաղավայր ցոյց տալու իրենց մարմնի ուժը, ճկունութիւնը, ճարպիկութիւնը:

Ո՛վ է եղած առաջին անգամ յանցաւորը:

Ամենէն առաջ Արիֆն էր որ ցոյց է տուած մարզիկի նուազ վայելնկարագիր: Անիկա պէտք չէր զարներ իր հակառակորդին, իր ընկերոջ, քանի որ հոն կար դատաւորը: Դատաւոր մը, որուն անչահախնդրութիւնն ու անկողմնակալութիւնը գնահատած է բոլորէն, միշտ:

Ցեղով, յանցաւոր է հոն հաւաքուած բազմութիւնը: Այս հանդիսատեսները ինչու կը խուժեն խաղավայրին վրայ և հիմդ և հիմդ վրան: Ինչո՞ւ կը խուժէ, երբ հոն է արդէն դատաւորը:

Դարձեալ 8 ասիկոններ բաւական էին 4000 բազմութեան մը համար կարգը պահելու:

Որպէս զի նման դէպքեր չի կրնային, պէտք է խաղավայրը ամուր չրջապատով մը ապահովել: Շրջապատ մը ուրկէ բազմութիւնը չի կարողանայ խուժել խաղավայրին կեդրոնը:

Դիտաղութիւն մ'ևս: Լրագրողներու յատ տեղեր չէին յատկացուած: Ուրիշներ գրաւած էին իրենց ժամանակ և յատուկ աթոռներ: Լրագրողները ոտքի վրայ, արեգակին տակ հազիւ կրցան քանի մը նօթեր առնել: Ինչպէս որ լրագրողները պարտականութիւններ ունին, նաև ունին իրաւունքներ: Արդ, անոնց համար պէտք է յատկացուին ամենաւար տեղեր, աթոռներ:

Խաղացողներու մասին

Ս.Բ.Ը.Ը այս կիրակի չկրցաւ խաղալ այնպէս լաւ, ինչպէս նախորդ կիրակի:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ը խաղաց այս անգամ աւելի կանոնաւոր և գիտակցօրէն:

Օննիկը կը մնայ միշտ նոյն Բարձրութեան վրայ: Անոր հետ նաև Եղիչէն:

L'orient եւս կը խօսի երկարօրէն կիրակի օրուան մրցման եւ միջադէպին մասին: Կուտանք փոքրիկ մաս մը միայն:

Խաղի վերջնական քաշ վայրկեան էր մնացած երբ արդէն «կապոյտները» (Հ.Մ.Ը.Մ.) կը տիրապետէին խաղին ու խաղավայրին: Ահա՛, այդ ժամանակ է որ պատահեցաւ միջադէպը որը այնքան աղմուկ պիտի հանէր բազմութեան մէջ

հրամանի մը ի պատասխան, կ'սկսի իր բարի ազդարութեան: Հրմշտուք, ոտք անել և նման օրինազանցութիւններ ծայր կուտան, խնդիր յարուցանելու միակ նպատակով, որուն մէջ իրենց կեդրոնի յատկապահը Արիֆ Խուրին նշանաւոր էր եւ չատ մը նախընթացներ ունի օրպէս օրինակ: Արիֆն ալ չատ չանար. գնդակ մը իր ոտքին երբ կը յատկանայ դէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի բերդը, կը հանդիպի այս վերջինի յետապահին որ իր յատուկ ճարպարութեամբ եւ առանց վնասելու կը յաղդի գնդակը առնել յատկացեալի ոտքէն, որը չի կրնար հանդուրժել այս կորուստին, կը դառնայ ու ոտքի դիտումնաւոր հարուած մը կուտայ յետապահին կռնակին, որը կը փոխադարձուի: «Լա Սիրիի և Լ'օբիանի Քղքակիցները այս պարագան կը պատմեն որպէս Քէ երկու խաղացողներու միջև բռունցքներու հարուած նոր փոխադարձուելէ յետոյ տեղի ունեցած է միջադէպը, առանց յիշելու Քէ Արիֆ Խուրին էր առաջին անգամ սկսողը:)

Այս դէպքին վրայ իրարանցում մը կը պարի ժողովուրդին մէջ. դաշտը կը լեցուի հանդիսատեսներով, ու ծայր կուտայ գոռում գոչում: Թափուած ջանքերը ժողովուրդը խաղեցնելու եւ խաղավայրէն դուրս հանելու, կանցնին անհետեւանք, ու եղած հրաւէրը D.P.H. ի խաղացողներուն, խաղը չարունակելու համար, արձագանգ չեն գտներ. որոնք այդ միջոցով սիրտ կ'ուզեն իրենց կորսնելու վրայ եղած արժանապատուութիւնը երկչոտօրէն ապահովել, ու կը հեռանան դաշտէն խաղը ձգելով կիսատ:

Կարելի չէ այժմէն ըսել, Քէ այս մրցումի անպատուաբեր արդիւնքը ինչ ելք պիտի ունենայ: Ոևէ նորութիւն այս ուղղութեամբ կը խոստանանք հաղորդակից ընել մեր ընթերցողներուն, մինչ այդ Քալքոզ արուի մեզ այս առթիւ քանի մը տող գրել կիրակի օրուան ցաւալի միջադէպին չուրջ:

Մրցումին բանիմաց ներկաները մեզի հետ, անչուչ կ'այսպանեն այն ամբոխի ընթացքը որ ունեցաւ D.P.H.ի ծանօթ խաղացողը: Այն իր հակառարզական եղոյթով ծայր առաւ միջադէպին, պէտք չէ ուրանալ նաև, որ միջադէպի չարունակութիւնը ապահովողները եղան մեր ներկայ հայրենակիցները. հակառակ մեր նախապէս ըրած ու կրկնած թելադրութիւններուն, Քէ խաղի տեւողութեան ժողովուրդը պէտք չէ ոևէ արիթով դաշտ իջնէ, դժբախտաբար չանսացին մեր խօսքերուն, ու դէպքէն անմիջապէս վերջ լեցուեցան դաշտ, ինչ որ հակառակորդին փնտռածն էր: Մեր քանիցս առաջարկութեան խաղը չարունակելու համար, անոնք պատրաստ բռնեցին իրր Քէ ամբոխի գերագրգռութիւնը, ու այդպէսով ալ իրաւունք ընծայեն վերջ տալու մրցումին:

Նմանօրինակ պարագաներուն Քաղ չկարծուի, Քէ ժողովուրդի չարուցած խանդավառութիւնը և կամ աւելորդ բացակայութիւնները իրենց նպատաւոր անդրադարձումը կունենան ի չար ժեզի, ընդհակառակը աւելի ՀնազանդաԿար արդիւնք կուտան, ինչպէս անցեալ կիրակի: Նշած ոեւէ խնդիր կը հարթուի, և իրաւունքներ առանց ժողովուրդի միջամտութեան պէտք եղածին պէս կը պաշպանուին, որով աւելորդ եւ սփորի անվայել կը գտնենք ոևէ միջամտութիւն և անզուսպ ազդակ ժողովուրդի կողմէ:

Գնահատելով և ուրախութեամբ ընդունելով ժողովուրդի միահամուռ կողմնակցութիւնը մեր մարզիկներու յաղթանակին համար, կը խնդրենք ու կ'սպասենք, որ ասիկա գոնէ վերջինը ըլլայ այն տեղ երևոյթին որուն ականատես եղանք չատ մը օտարներ, որոնք եթէ մեր խաղացողներուն համար գոհատով կը խօսէին, բնական է որ ժողովուրդի ցոյց տուած անկարգապահութիւնը արգահատանք պիտի տեղեն իրենց մէջ մեզ հանդէպ:

Կրկնենք, յետ այսու, հանդիսատես ժողովուրդը ոչ մէկ արիթով քաղ չկորձուի խաղի ընթացքին միջամտուլ ըլլալ ոևէ դէպքի, ու ցոյց տայ աւելի կարգապահ ու հոյու վայել ընթացք:

20 | 6 | 33 Ց. ՇԱՀԻՆԵԱՆ
Գէյրութ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Պ. Ց. ՏԷՐ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆԻ ՈՒՂԵՐՁԸ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐՈՒԱՆ ՅՈՐԵԼԵԱՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

Վեհափառ Հայրապետ,

Այսօր Լիբանանահայութեան անունով և անոր ներկայացուցչական ժողովին կողմէ պարտականութիւնս ունիմ Ձեր Հայրապետական անձին ժառուցանելու ժողովուրդի և պաշտօնական մարմիններու ջերմագին ողջոյնները Ձեր հայրապետական երեսնամեայ տարեգարձին առթիւ, զգացումներ, որոնք Ձեր վեհափառութեան սրտեր իրաւունքն են, տարիներու անխոնջ աշխատանքին, և նոյն այդ ժողովուրդին հետ և անոր առջեւէն ընթացող Ձեր վեհափառութեան պատճառաւ:

Վայրկեանը թոյլատու չէ, ակն քանի բառով գծելու Ձեր կեանքի դրուագները, որոնք մեր ժողովուրդի ուրախ թէ արտուժ, յուսատու թէ՛ հալածական օրերուն եղած են ներշնչող ու սրտապնդիչ, իսկ այսօր մեծագոյն մխիթարութիւնը, որպէս պահակն ու աւետաբեր, մեր ազգային թէ եկեղեցական կարևոր ակն խորհրդին, կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան:

Աթոռ մը որ, ազգային թէ հայաշխարհային ուժեղ ցնցումներու դիմա գրաւած, այսօր Ձեր հովանաւորութեան ներքև, յոյս կը ներշնչէ նոր գործունէութեան և ինքնապահպանման:

Մեր ժողովուրդի ծոցէն և բնազատէն ծնած, դ'ուք Ձեր կեանքի յաջողութիւններու թէ հիասթափութիւններու չրջանին, միշտ մնացիք խարուսիկ և իսկական հ'յը, ո՛չ միայն որպէս մեր ազգային մեծագոյն աւանդապահը եղող եկեղեցւոյ անասան ու անչեղ հայրապետը, այլ և անոր բոլոր ատենադութիւններուն, մեծագոյն յարգողը ու պաշտպանը՝ ինչպէս հաւատքին նոյնպէս գրին գրականութեան, անոնց բերելով Ձեր հմայիչ խօսքի և ներհուն գրչի ցանկալի մասնակցութիւնը:

Հայրապետական գահն ու գաւազանը Ձեզ տալէն առաջ, դուք՛ տուիք հայ ժողովուրդին Ձեր կարողութեան արգասիքները, ճանչցուցիք հայ ժողովուրդը իր բոլոր խաւերուն և մասնաւորաբար ինքզինքը, և ճանչցնելով նաեւ Ձեզ, որպէս այդ ժողովուրդի արժանաւոր ակն զաւակը:

Վկայ այս բոլորին Ձեր երկար ու. դեւորութիւնը Հայաստանի բոլոր նահանգներ, Արեւելահայ թէ Արեւմտահայ մասի, և ձեռք բերած նիւթական թէ բարոյական յաղողութիւնները, ի հաչիւ մեր գաղաւար ակն հառաւաւութեան — Սրուսաղէմի վանքին: Վկա՛յ նաև Ձեր այդ հաստատութեան ակն քաղաքին չինարար եւ ազդու դերը որպէս միաբանի և ապա յուսարարապետի:

Այս բոլորի որպէս արդիւնք կիլիկեահայութիւնը Ձեզ վստահեցաւ իր մեծագոյն գիրքը — կաթողիկոսութիւնը և հայրապետական Մոկանը:

Ու այժմ երբ տասնեակ տարիներու հալածական կեանքէն յետոյ ժողովուրդը երբ կը տեսնէ Ձեզ նոյն այդ դիրքի վրայ անսասան եւ հաւատաւոր, անգամ մը եւս կուգայ կրկնելու իր վստահութիւնը, եկեղեցական թէ ազգային մարտնդութիւններով, Ձեր մէջ տեսնելով իր աւանդութիւններուն ու հաւատքին պեան ու պաշտպանը:

Հալածական ու թափառական մեր կեանքին մէջ, ոչնչէն առեղծած Ձեր նոր Աթոռը եւ անոր չուրջ հաւատքով տարած հաստատութիւնները՝ իր կրթական եւ վարչական մասերով, մեր ժողովուրդի համար նոր մխիթարանքի ինչպէս եւ նոր հեռանկարներու կորիզ մը պիտի ըլլայ, անոր մէջ տեսնելով մեր ժողովրդի դիմադրական առապնդական կարողութիւնը եւ աւերակներէն յառնող ոգին: Ոգի մը՝ որ մեր ամբ անգամ դարաւոր գոյութեան գաղտնիքը եղած է:

*Այս բոլորով, Վեհափառ Հայրապե՛ս, յանուն հոյութեան եւ պաշտօնական մարմիններուն՝ կուգամ յորդորանքի մեր ամբողջ մասնակցութեամբ Ձեր երեք տասնեակ տարիներու հայրապետական այս խաղաղութեան մասին Ձեզ նոյն այդ դիրքի վրայ ամենայն

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆԻ ՏՆՏԵՍ. ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

Մահապին ոչ մէկ սեղմում, այլ արդիւնաբերութեանց չափաւորում

Լոնտոն 21 յունիս.— Լոնտոնի համաժողովին տնտես. յանձնախումբը երկարատեւ խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ, որուն ընթացքին խօսք առին բազմաթիւ պատուիրակներ։

Գ. Լիթվինով պահանջեց մաքսային դաշարին երկարածգումը. Քիւպայի ներկայացուցիչ պ. Ֆէրրարա շեշտեց անհրաժեշտ եւ ստիպողական ուսումնասիրութիւնը առեւտր. հարցերու ն ե. թելադրեց փոխադարձ զոհողութիւններ յանձն առնել։ Անգլիոյ լիազօրներէն պ. Ընսայմէն յայտնեց թէ հարկ էր ջնջել մաքսային եւ զանազան խստութիւնները, սակայն չափազանցեալ արտադրութիւն մը իբրեւ հետեւանք պիտի ունենար անտանելի դժուարութիւններ ամբողջ աշխարհի համար։

Թելադրութիւն արժանի են բազմակողմանի համաձայնութիւնները եթէ անոնք ընդհանուրին կարեւոր մեծամասնութեան մը կողմէ եւ կիրառ կուին իսկապէս ու, վերջապէս ամէն մէկ ազգէ պահանջուած զոհողութիւնները ըլլան համեմատական։ Բիչեալ բազմակողմանի համաձայնութիւնները պէտք չէ որ արդիւ ստեղծեն մաքսային սակերու մէկ պատերազմին։ Գ. Ընսայմէն աւելցուց թէ Անգլիա մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայէ միջազգ. հակակշռի այնպիսի մէկ դրութեան որ կարելիութիւն տայ գիներու բարձրացման, առանց սղեցնելու ապրուստի միջոցները։ Անգլ. կառավարութիւնը տրամադիր է օժանդակելու բոլոր ծրագիրներուն, պայմանաւ որ այդ ծրագիրները, արտադրողներու շահերը պաշտպանելով հանդերձ, պահպանեն նաեւ սպառողներուն։

Թրք. պատուիրակը ներկայացուց երկկողմանի համաձայնութիւններու միջոցաւ ամէն տեսակի սեղմումներու աստիճանաւոր ջնջման ծգտող առաջարկ մը։ Գ. Քոլէչոս առաջարկեց ենթակոմիտէ մը նշանակել, վերջնական ծրագիրները խմբագրելու համար։

Գիներու բարձրացումը

Ելմտական վերականգնումի առժամեայ միջոցներու ուսումնասիրութեան համար կազմուած ենթակոմիտէն ունկնդրեց Նուէլի, Ռումանիոյ, Ֆրանսայի ներկայացուցիչները, որոնք նպաստաւոր արտայայտուեցան գիներու բարձրացման։

Դրամներու կայունացման հարցը

Լոնտոն 21 յունիս.— Տնտես. յանձնախումբի այս առտուան նիստի ընթացքին, պ. Ֆօրժ Պոնէ վճռականապէս դէմ արտայայտուեցաւ դրամներու արժէքազրկումին՝ իբրեւ խաբուսիկ միջոց գիներու բարձրացման։ Գաղթային նախարար պ. Ալպէռ Սարօ, նոյն ատեն, առաջարկեց աշխատանքի յձուլել գլխաւոր նոմխանիութիւններու արտադրութեան կարգադրութեան ծգտող միջազգային համաձայնութեանց որոնումով։

Դրամական յանձնախումբին մէջ, Մ. Նահանգներու լիազօրը պահանջեց ոսկի չափանիշի վերահաստատումը, գէթ միջազգ. գործառնութեանց համար։ Սակայն եւ այնպէս կը թուի թէ դրամներու կայունացումը դժուարութեան կը հանդիպի Մ. Նահանգներու խնամատարական ընթացքին պատճառաւ։

Անգլ. մամուլը խոտի կը քննադատէ դրամական հարցին մէջ նախագահ Ռուզվէլթի բռնած բ՝ թացքը եւ կը յիշէ թէ Մ. Նահանգներու նախագահը պ. Մաքտոնալտին խոստացած էր որոշ յարաբերութիւն հաստատել սթերլինի եւ տոլարի միջեւ։

Առեւտր. հաղաքականութիւնը

Այս առտու, տնտես. յանձնախումբը նշանակեց ենթակոմիտէ մը, որուն հրահանգ տուաւ խմբագրելու առեւտր. քաղաքականութեան ընդհ. հարցերուն վերաբերեալ նախագիծերուն բնագիրները։ Ցիշեալ ենթակոմիտէին մէջ ներկայացուցիչներ ունին, Անգլիա, Ֆրանսա, Իտալիա, Գերմանիա, Մ. Նահանգներ, Ռուսիա, Լեհաստան, Պելճիգա, Զուեցերիա, Չէխոսլավաքիա եւ Հունգարիա։

Ելմտական վերականգնումը

Գ. Սքեկի նախագահութեամբ ժողով գումարեց ելմտական վերականգնումի առժամեայ միջոցներու ուսումնասիրութեան համար կազմուած ենթալանձնախումբը եւ ընդ վարկերու խղաճկանութիւնը ու գիներու վակարդակը։

Անգլ. պատուիրակութիւնը ներկայացուց ծանուցագրի նախագիծ մը, որուն մէջ յիշատակուած են ա.) Գիներու համաշխարհային բարձրացման անհրաժեշտութեան հռչակումը. բ.) առագրութեանց արժէքին եւ գիներուն միջեւ հաւասարակշռութիւն հաստատելու համար՝ դրամական եւ մասնային հարցերուն մէջ վճռական գործունէութեան մը առաջարկը։ Ցիշեալ միջոցները արդիւնաւորելու համար անգլ. առաջարկութիւնը կը թելադրէ դադրեցնել դրամներու արժէզրկման բոնի եղանակները. վարկային դիւրութիւններ եւ ազատ դրամի խղաճկանութեան յմր ընդգրկումը։

Գերման պատուիրակութիւնը պիտի լքէ Աշխատանքի Միջազգ. խորհրդաժողովը

Ժընեւ 20 յունիս.— Աշխատանքի Միջազգ. Համաժողովի պատուիրակութիւնը կասկած յարուցած ըլլալով գերման գործաւորական պատուիրակ Տքթ. Լէյի պաշտօնին վաւերական ըլլալուն, գերման պատուիրակութիւնը վիրաւորած ղգաց ինքզինքը, և կառավարական հրահանգով իսկ առաւ խորհրդաժողովի նախագահ պ. Նէյնէյրան թէ անմիջապէս կը լքէ Խորհրդաժողովը։

Ժընեւ 21 յունիս.— Գերման պատուիրակութեան միայն քէքնիքական խորհրդականները հեռացան Ժընէվէն։ Ցուսալով որ աշխատաւորական հատուածը դեռ յոյսեր ունի միջադէպին համար, Պնացեալ պատուիրակները պիտի սպասեն մինչեւ վաղը։ Կը հաստատուի այն լուրը թէ գերման պատուիրակութեան մեկնումով երեք փոփոխութիւն մը չպիտի կրէ համաժողովի աշխատանքի ծրագիրը։ Մանաւանդ եղանակի մը ընդգրկումով միայն Գերմանիա կրնայ չհետաքրքրուիլ համաժողովի աշխատանքներով։ Որով, իրաւաբանութեանց սառցիկ յանձնախումբը պիտի չարունակէ իր հեղեկագրի պատրաստութիւնը, չարքնանալ վերջը զայն պիտի ներկայացնէ ընդհ. ժողովին։ Գերման պատուիրակներու մեկնումով երկչոտուած գէշ ապատրութիւնը այսօր ևս կը նկատուի բոլոր պատուիրակութեանց մէջ։

Թիմուրքաշ դարձեալ կ'ամբաստանուի

Թէհրան 21 յունիս.— Մարտ ամսուն 3 ռարի բանտարկութեան դատապարտուած նախկին նախարար Թիմուրթաշ նոր ամբաստանութեան մը ենթակայ է։ Հարուստ վաճառական մը կը պնդէ թէ 11 հազար սթերլին վճարած է նախարարին, ափիոնի 5 ռարուան մենաշնորհը ձեռք ձգելու համար։

ՄԵԾ ՀԱՄԵՐԳ

Ի ՆՊԱՍՏ Ս. ՆՇԱՆ ԱՂԳԱՑԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

կազմակերպուած ծանօթ երգահան **Պ. ԿԸՆՉԸԶԵՆԻ** կողմէ

Ցեղի պիտի ունենայ Հայ Բողոքականաց Մեմորիալ Հօլին մէջ

23 Յունիս Ուրբաթ երեկոյեան ժամը 9 ին

Ծանօթ.— Անոնք որ նախապէս օթեակ գնած էին, անոնց համար մասնաւոր կարգադրութիւններ եղած են։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՄԵՐԻԿ. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՎԿԱՅԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԲԱՇՒՈՒՄԸ

ԱՅՍ ՏԱՐՈՒԱՆ ՀԱՅ ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏՆԵՐԸ

Երեքշաբթի երեկոյեան 20 Յունիս, Ա. մերիկեան համալսարանի ընդարձակ պարահզին մէջ տեղի ունեցաւ վկայական. ներու բաշխման հանդէսը։ Ներկայ էին հովանաւոր ու տեղական կառավարութիւան ներկայացուցիչները եւ հազարաւոր բազմութիւն։

Սկզբնաւորութենէն ամփիսպաս առաջ հանդիսավար Մուսէ գործեց ուսուցչական ընդհ. խումբը համալսարանի ճախագահին գլխաւորութեամբ եւ պատասխանական տարազներով։ Ապա հնչեց Լիբանանեան եւ Ֆրանսական քայլերգերը, որմէ յետոյ Ֆրանսերէն քէ արաբերէն լեզուներով բարի գալուստի ուղերձներ կարդացուեցան, Յետոյ տեղի ունեցաւ վկայականներու բաշխումը, բոլոր բաժիններուն։

Ներկայ տարուոյ աւարտականներու տարիին մէջ կան հետեւեալ հայ աւարտականները.

Հիւանդապահուհի.— Որ. Որ. Սարա Ցէր Պետրոսեան եւ Լուսինթագ Գորիկեան։

Մանկաբարձուհի.— Որ. Արաքսի Մանուէլեան եւ Տիկ. Հռիփսիմէ Շհիճաեան։

Երաժշտութեան բաժնէն.— Որ. Արուսեակ Այնթապլեան։

Գաղութը Արուեստից պիտղոսով չրջանաւարտ եղան.— Որ. Արմենուհի Ցէր Պողոսեան, Գ. Գ. Վահրամ Էօրեէրեան, Արմէն Ծակոբեան, Պասիլ Մակարեան (պատուով), Նուհաննա Մկրտիչեան, Թորոս Շավլեան, Սերսանիկ Թաճիրեան Ծով հաննես Շահարեան։ Որ. Աննա Սեթեան սացաւ նոյն վկայականը բժշկութեան մէջ, որով բժշկական առաջին տարին աւարտած կը համարուի։

Վաճառականութեան.— Գ. Կարապետ Թաճիրեան։

Բժշկական վկայական սացան.— Տօքթորներ Արամ Պաղտասարեան, Վահրամ Հաճետեան եւ Յարութիւն Սրբոգեան (պատուով)։

Մեր օնորհաւորութիւնները օրցանաւարտուհիներու եւ օրցանաւարտներու։

ՏՕՔԹ. ՕՐԼՕԶՕՐՕՖԻ ՄԱՇԱՓՈՐՁԻՆ ԲՆՈՒԹԻՒՆԵՐԸ

Իր ատենին արձագանգած էինք թէ Ալվիվ (Պաղեստինի) մէջ, Սիօնական Լիբերերէն Տօքթ. Օրլօզորօֆի վրայ կատարուած մահափորձին լուրը եւ, սացած ծանր վէրքերուն հետեւանքով նոյն օրը կէս գիշերին, հիւանդանոցին մէջ մեռնիլը։

Հակառակ ոսոիկանութեան թափած գերմարդկային ճիգերուն եւ հակառակ թէ՛ իր եւ թէ Սիոնիսթական կուսակցութեան խոսացած մեծ նուէրներուն, ցարդ հետք չէ գտնուած մահափորձ կատարող երկու ոճրագործներուն։ Պաղեստինի հրէական մամուլը ցաւ կը յայտնէ որ կատարուած փնտռտուքները արդիւնաւոր չեղան, ու կը պահանջէ որ անյապաղ իգործ դրուին աւելի կտրուկ եւ խիստ միջոցներ։ Ոճիրին օպտած մը յետոյ. այս մահափորձը նոյնիսկ խորհրդաւոր կը մնայ որքան էր առաջին օրը։ Կարելի չեղաւ նոյն իսկ ենթադրութիւն մը ընել մահափորձը կատարողներու անձին մասին։

ԴԱՇՆԱԿՆԵՐԸ ԿՈՒԶԵՆ

ԹԱԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԻՄՆԵԼ ՍԻՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

ՔՈՒՐՔ ԹԵՐԹԻ ՄԸ ԱՆԱՄՕՔ ԲԱՐԲԱՋԱՆՔՆԵՐԸ

Գէյրութէն 10 Յունիս թուականով հետեւեալ սպապաւէր եւ անամօթ տեղեկութիւնները կը դրկեն Պոլսոյ *Սօն Փօսթա* թերթին.—

Դաշնակներ բուռն քարոզութիւն մը կը կատարեն այսեղի Հայերուն մէջ, նպաստակ ունենալով հայկ. բազաւորութիւն մը հաստատել Սիւրիա եւ ասոր համար բացուած հանգանակութեան սնտուկը լեցնել։

Այս նպաստակին հասնելու համար, Դաշնակ կոմիտէն վերջերս գրոյկ մը հրատարակեց եւ ամէն տեղ դրկեց։ Գրոյկին վերնագիրն է՝ «Քարեկամներուս եւ բօնամիներուս», եւ գրուած է Նիկոլ ասուն մէկու մը կողմէ։

Հեղինակը, խօսք ուղղելով Արաբներուն, կ'ըսէ թէ հայկական բազաւորութեան հաստատումը օգտակար պիտի ըլլայ իրենց, քանի որ Սիւրիացիներ, պատերազմիկ ժողովուրդ մը չըլլալով չեն կրնար ապրիլ Քիւրեներու եւ Թուրքերու մէջ. եւ հետեւաբար պէտք ունին Հայերու ճնման ռազմիկ ժողովուրդի մը։

Դաշնակ կոմիտէն անցյայներն այ «Սիւրիա եւ Մեծ» գիրք մը հրատարակած էր։ Ասոր թերթերը օսա բուռն յարձակումներ ըրին այս առթիւ. կ'երեւի կոմիտէն չէ խրատուած ասկէ եւ երկրորդ գիրք մը հրատարակած է։ Կը թուի թէ կոմիտէն բանի տեղ չի դներ Արաբներուն այս կամ այն ձեւով արտայայտուիլ։ Ժանտարմաներ հոգին հետեր հետապնդելով կը հասնին մինչեւ անոր պահուած տունը եւ կը ձերբակալեն Բաս եւ Մէքընի երեք ոճրագործները, որոնք կը խոստովանին իրենց մեղքերը։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁ ԲՇՈՒԱՌՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՃԱՌԱԻ

Անձնասպանութեան տարօրինակ փորձ մը կատարուած է երէկ Բաբաֆիս մէջ։

Ոսթիկաններ, կը նշմարեն որ մարդ մը իմֆիմբո ծով նետած է եւ ալիքներու հետ պայքար կը մղէ։ Իսկոյն դուրս կը հանեն զայն եւ կը հարցնեն թէ՝ ինչո՞ւ ծով նետուած է։ Մարդը կիսամեռ վիճակի մէջ պատասխանելով կը յայտնէ որ անձնասպան ըլլալ կ'ուզէ, եւ հետեւեալ պատճառը ցոյց կ'ուտայ.

«Մեծ վաճառատան մը մէջ կ'աշխատիմ, հակառակ անոր որ գործս օսա ծանր է եւ օրական 10 ժամ անընդհատ կ'աշխատիմ, վաճառատան տէրը միայն 60 Ս. դ. կ'ուտայ ինծի օրական։ Այդ գումարը ոչ բնաւ ինձի սնունդին կը բաւէ եւ ոչ ալ զաւակներուս կրթութեան։ Այս պայմաններու տակ աւելի նախամեծար համարեցի անձնասպանութիւնը»։

ԳԻՒՂԱԳՆԱՑՆԵՐ ԿՈՒԳԱՆ

Վերջին 10 օրուան ընթացքին ժողովուրդով Լիբանան հասած են 120 գիւղացրնացներ, Նահուրայի ճամբով 45, իսկ Իրագին Սիւրիոյ ճամբով 52 հոգի։

ՅԵՏԱՔՐՔՐՈՒԹԻՒՆ

Y. W. C. A.ի հայկական բաժնին կողմէ կազմակերպուած «Հէյլկեք» ներկայացումը յետաձգուած է յառաջիկայ Զորեքշաբթի 28 Յունիսին։

ՍԻՒՐԻԿ. ԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՈՒՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

Պատուաճան Պ. Տէպպասին

«Էլ Նիւս» բազմաթիւ օրջանակներ կը «եղեկանայ որ Ֆրանսական կառավարութիւնը որոշած է Սիւրիական եւ Լիբանանեան խնդիրներուն վերջնական լուծումը եւ առ այդ Բ. Գօյխսերութեան դրկած է որոշ հրահանգներ։ Կը կարծուի որ Բ. Գօյխսերը Ֆրանսա չի մեկնած պիտի լուծէ այս խնդիրները։

«Էլ Նիւս» միեւնոյն թիւին մէջ կը գրէ նաեւ Ֆրանսական կառավարութիւնը որոշած է պատուաճան տալ հանրապետութեան նախագահ Ն. Վ. Պ. Տէպպասի։

ՆԱԽԱՆՁԸ

ՄԱՐԴ ՄԸ ԿԸ ՎԻՐԱՒՈՐԷ ԻՐ ԿՆՈՋ ՆՇԱՆԱՄԸ

Քասբմ Իպրահիմ անուն մահմետական մը, ամուսնալուծուած եր իր գեղեցիկ եւ երիտասարդ ամուսինէն։ Օրհնը բոյսաւորած եր ամուսնութիւնը եւ իրաւունք տուած երկու կողմերուն վերսին ամուսնութեան։

Կինը օուսով կը գոհ ուրիշ ամուսին մը՝ Ապթիլ Բհուճ Իսմայէլ անուն եւ կորոճ ամուսնացեալ անոր հետ։

Քասբմ յուր առնելուն պէս բուռն նախանձ մը կ'արթնայ իր մէջ եւ կը դիմէ իր նախկին կնոջ խնդրելով անկէ որ հրաժարի ամուսնացեալ իր նոր սիրահարին հետ։ Կինը կը մերժէ։ Այս անգամ Քասբմ կը դիմէ Ապթիլ Բհուճին եւ կ'սպառնայ։ Սակայն մարդը կը մնայ հաստատ իր որոշման վրայ եւ կը յայտնէ որ ինչ մը որեւ տեսի պիտի ունենայ հարսանեկան հանդէսը։

Սրեկ երեկոյ, Ապթիլ Բհուճ, Զօգագ Գլաք գտնուող իր բնակարանը կը վերադառնար, երբ Քասբմ երկու բնկերներով կը յարձակի եւ բիրերով կ'սկսի հարուածել գայն։ Ի վերջոյ դանակի հարուած մ'ալ կ'իջեցնեն Ապթիլ Բհուճի կրծիին վրայ, ծանր վէրք մը պատճառելով անոր։

ՁԱՄԲՈՒ ԱՐԿԱԾ

Ժանտարմ Նուսուճ Բուվանոսի վարած օտօսխիլէքը, երեքշաբթի օր, Պասբա փողոցին մէջ զօրաւոր կերպով զարնուելով գետին ձգեց Ապթիլ Լաթիֆ Շամի անուն մէկը, որ ծանր վէրքեր սպանալուն հիւանդանոց փոխադրուեցաւ։

ՍԱ.ԿԱ.ՐԱ.Ն ՊԼԵՐՈՒԹԻ

22 ՅՈՒՆԻՍ 1933

		Ս. Դ.
Եգիպտ.	ոսկի	440
Անգլ.	»	430
Տոլար	»	103
Թրքական	»	60
Գաճ. Օթթօման		138
Իտալական Լիր 100		660
Ցունական Տրախմի 100		70
Անգլ. ոսկի		620
Ֆրանս.	»	493
Օսման.	»	553.50
Արծաթ մեճիտ		21
Գրեթի Ֆօնս.	Ա. Ֆր.	608
» »	Բ. »	322
» »	Գ. »	311

Սեֆերեան եղբարք Բիւ Ֆօս Թէլեֆօն՝ 6-19

— Պատրա՞ստ ես, եկած է։

Մովսական կոհէնրն նետեց «ասօսիէյն» զարակին մէջ գլխու նշան մը ըրաւ։

— Շատ լաւ թող ներս գայ։

Սենեակին մէջ գտնուող երեք անձերէն ամենէն ինքնավստահը կինն էր որ ներս մտաւ արագ քայլերով։ Զայրացած կ'երեւար ան այս չարչարանքին ու նախատինքին համար որուն կ'ենթարկէին զինքը այս անծանօթները։ Այդ տեսակ վերաբերումի վարժուած կինն չէր ան, պէտք է հասկնայինն։

— Եւ հապա ան արդարեւ։ Եթէ իսկապէս Լիտիա Հէյն էր ան, անտարակոյս չափէն աւելի գեղեցիկ էր։

Երկու պաշտօնատարները ոտքի կեցան։ Առաջինն իսկ վայրկեանէն ծովակալը հիացաւ այդ ինքնավստահ մուտքին համար։ Ով ալ ըլլար այս կինը յայտնի է թէ բարկացած էր, աւելի լաւ։ Պատրաստ է ան կռուելու և այդ գիտակցութիւնն իսկ համակրելի կը դարձնէր զինքը։ Ծովակալն ալ պատրաստ էր։ Ներարհութիւն մը ըրաւ, կինը փոխադարձեց թեթեւ մը ծռելով իր գլուխը։

— Տիկին Սոնրէլ։

— Այո՛, պարո՛ն։

— Ծովակալ Կոհէնրն, ինքս. ահաւասիկ Սըր Զարլզ Բինկլընտ։

Կինը նայեցաւ նախ մէկուն յետոյ միւսին։ Բայց ո՞ւր էր ձախ կոպին նշանը... անյայտացեր ան՛ աչքերը լայն կերպով բացած ըլլալուն համար լա՛ւ, շատ լաւ, ուրեմն արդէն սկսեր է զգուշանալ։ Ծովակալը անոր հրամցուց սենեակին ամենէն հանգստաւէտ աթոռը՝ լոյսին ճիշտ դիմացը եւ խնդրեց որ նստի իր ուզածին պէս։ Անյողդողդ բան մը կար կինոջ աչքերուն մէջ։ Կասկածոտ էր կատուներու չափ։ Թող հանգստանայ նախ....

աչքը։ Կարելի է տեսնել միայն երբ հանդարտ կեցած է։

— Սպասեցէք վայրկեան մը։

Պաշտօնեան սպասեց։ Հեռաձայնին մէջէն լսեց հետզհետէ մօտեցող մէկու մը ոտքին աղմուկը։

— Ծովակալ Կոհէնրն է խօսողը։

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

Ծովակալը անցաւ ծխելու սրահը ուր ահագին բազմութիւն մը կար, կը խմէին, կը ծխէին ու կը խօսէին բոլորալ։ Աչիատեցաւ ճամբայ մը բանալ Սըր Զարլզին քով երթալու համար։

— Բարեւ, Ծովակալ, ինչ ջուրի վրայ ենք...

— Սքանչելի՛...

— Նոր ձերբակալութի՞ւն...

— Միշտ։

— Բեզի մէկը դրկեցի, տեսա՞ր...

— Այո՛, ոչինչ մարդ...

— Ինչո՞ւ...

— Բամպակին մէկը։

— Գիտէի չիտակը։

— Ինչ որ է, գործ մը կը ճարեմ իրեն ծածկագիր գեկոյցներու թարգմանութեան բաժնին մէջ։

— Կեցցե՛ս...

Ցոն Լիխթէնչթան, ահաւասիկ անունն մը որմէ պիտի սարսափի եթէ իրաւ Լիտիա Հէյրն է այս կինը, խորհեցաւ ծովակալը խմելով իր սուրճը։ Իր առջեւ կանգնած էր Սըր Զարլզը՝ կռնակը դարձուցած էր իրեն։ Մրոտեցաւ, բռնեց անոր թեւէն և քաշեց։

— Բարե՛ւ...

Երկուքը միասին անկիւն մը քաշուեցան։

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

ԳԻՇԵՐ ԱՍՏԵՆ ՄԵՐ ՁԱՅՆԸ ԲԱ՞ՐՁՐ ԿԸ ՀՆՉԷ

Առհասարակ փոքրիկ աղաքներ կը կարծեն որ գիշեր ատեն մարդուն ձայնը աւելի զօրաւոր կ'ելլէ եւ աւելի հեռուները կ'երթայ։

Մասամբ ճիշդ է այս տեսակէտը։ Սակայն գիտէ՞ք թէ ինչու ձայնը գիշեր ատեն աւելի հեռուն կ'երթայ։ Նախ, գիշեր կամ ցերեկ, ձայնը առանց փոփոխութեան միեւնոյն ատիճան բարձրութիւն կ'ունենայ։ Գիշերները աւելի հեռուն երթալուն պատճառը, տիրող լռութիւնն է։ կենդանիները, մարդիկ և թռչուններ զգրեցուցած կ'ելլեն իրենց երթևեկութիւնները ու քունքնին, մարդիկ չեն պառար ու ճչար, կենդանիները առջուկ ատառներու մէջ անձայն կը մնան, թռչունները կը դադրեցնեն իրենց գեղեցիկ դայլայլները։

Եւ ահա այդ պատճառաւ ալ, այդ ընդհանուր լռութեան մէջ մեր ձայները կը հնչեն ուժեղ եւ մինչեւ հեռուները լսելի կ'ելլեն։

Ուրեմն, սխալ է ազգ այն ենթադրութիւնը թէ մարդուն ձայնը գիշեր ատեն աւելի ուժեղ կը հնչէ։ Ձայնը, չէ որ փոփոխութեան կ'ենթարկուի, այլ գիւղերու և քաղաքներու մէջ տիրող խոր լռութիւնն է որ պատճառ կ'ելլայ աւելի հեռուները լսելի ելլելուն սովորական ձայնի մը։

ԻՆՉՈ՞Ւ ԿԸ ԾԵՐԱՆԱՆՔ

Շատ անգամ աղաքներ իրենք իրենց հարցուցած կ'ելլեն.

— ինչո՞ւ կը ծերանանք։

Շիտակ չէ այս մասին մտածել փոքր ատրիքէն։ Սակայն, ինչ որ ալ ելլայ, աղաք, վաղը դուք ալ պիտի ծերանաք, ձեր այսօրուան թարմ այտերուն վրայ աղուամազներ եւ ապա հատ հատ մազեր պիտի բուսնին, երկայն մորուք պիտի ունենաք։

Մարդը ճիշտ մեքենայի մը կը նմանի, ինչպէս որ մեքենայ մը գործելով կը մաշի, մարդու մարմինն ալ աշխատելով աշխատելով կը յոգնի եւ կը մաշի։ Այդ պատճառաւ ծերունի մը չի կրնար երիտասարդի մը պէս վազել, խաղալ եւ ցատկել։ Իրենց չափէն, ծերունիները, նորութիւններ չեն կրնար տեսնել, հետեւաբար հետաքրքրութիւն ցոյց չեն տար։ Չեն կրնար չտա ինդալ եւ չտա խանդավառուիլ։ Դէտ աւելին, մարմինը չտա յոգնած ու մաշած ըլլալուն պատճառաւ, նոտած տեղէն արագ կերպով չի կրնար ոտքի ելլել ծերունին։

Ահա այդ մասուսը, մարդկային մարմինի, կամ աւելի ճիշտը մեքենայի յոգնածութիւնը կը կոչուի ծերութիւն։

Ուրեմն, աղաք, եթէ չէք ուզեր չուտով մեռնիլ ձեր մեքենան եւ գրկուիլ խաղէն ու խնդուքէն, լաւ խնամեցէք ձեր մարմինը։ Քնացէք առատ, ձեռցէք մաքուր օդ եւ հոգ տարէք ձեր առողջութեան։ Ինչպէս որ անխնամ մեքենան չուտով կը ժանգոտի եւ կը մաշի, այնպէս ալ անխնամ մարմինը չուտ կը ծերանայ։

ԻՆՉԱՊԷ՞Ս ԼՈՂԱԼ ԿԸ ՍՈՐՎԻՆ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԸ

Ահա հարցուն մը, որուն պատասխանելը չտա դժուար է։

Բաղը, սագը, չուներ, ոչխարը եւ այլն ո՞ւր եւ ինչպէ՞ս կը սորվին լողալ։ Եթէ փոքրիկ վառեակները ձգենք ջուրի մէջ, իսկոյն ջրամոյն կ'ելլեն եւ կը խեղդուին. սակայն փոքրիկ բաղերը ինչո՞ւ չեն խեղդուիր եւ իսկոյն կ'սկսին լողալ։

Եթէ լաւ մտածենք, դժուար չի գիտնալ։

Բարի փոքրիկները երբ կը տեսնեն որ իրենց մայրերը քաշհարելով կը նետուին ջուրի մէջ, իրենք ալ կը հետեւին այդ միեւնոյն օրինակին։ Վերջը ուշադրութեամբ կը տեսնեն որ իրենց մայրերը անվերջ կը շարժեն ոտքերը. իրենք ալ կ'ընեն նոյնը եւ կը լողան։

Ճիշտ մարդն ալ նոյնը չընէ՞։ Նորածին պզտիկ մը, ծնած օրն իսկ իր մօր ծիծերը կ'սկսի ծծել։ Մէկը կը սորվեցնէ՞ անոնց ծծելու արհեստը։

ԱՂՏՈՏ ԹԱՇԿԻՆԱԿՆԵՐԸ

Երբեմն աղաքներ չտա աղտոտ թաշկինակներ կը գործածեն։ Ասիկա թէ վնասակար է առողջութեան եւ թէ ալ քաղաքավարութեան։ աղաք պէտք է մաքուր պահեն իրենց թաշկինակները։ Եթէ աղտոտ են ձեր թաշկինակները, լուացէք զանոնք եւ փռեցէք ափակիի մը կամ հայելիի մը վրայ. պիտի տեսնէք թէ՝ չուտ պիտի չորնայ եւ թէ ալ արդէն պէտք պիտի չ'ելլայ։

ՕՏՆԷ ԴՈՒՆ ՓԵՋԻ
եւ
ԱՍՏՂԸ ՔԷՕԻ ՊԻՏԻ ՕՏՆԷ

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ
(L'ETOILE du FOYER)

Առեւտրական և երկրագործական ժողովրդային վարկի հաստատութիւն Անանուն ընկերութիւն.— դրամագլուխ՝ 3,000,000 ֆրանք. որ կրնայ 3.000,000,000 ֆրանք-ի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումով։

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց
Սալոյ Օթելի սենեակ, Պուրճ, Պէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՁԻՒՂ
ԱՒԱՆԴԻ ՊԱՏՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՕԺԻՏ
երաշխաւորեալ տոկոս 6½ %, Ասկէ զատ մասնակցութիւն ընկերութեան չահերուն։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՁԻՒՂ
ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱՑՕՒՄ
Կալուածի վրայ փոխառութիւնք վճարելի 10—15—20 տարիէն. որոշուած պայմանաժամէն առաջ ուզողը կրնայ վճարել։

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ՍՏԱՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի, մինչեւ 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրաւով 500 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ։

Ամեն թղթակցութիւն ուղղել՝ B. P. 821, Beyrouth

UNITED STATES LINES
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ԳԻԾ
Աշխարհի ամենէն ապահով, շքեղ եւ արագնաւերը
(Շաբաթական կանոնաւոր երթևեկ Հավրէն Շէրպուրկ և Նիւ Եորք)

Նաւերու անուններ		Մեկնումի թուականներ		
Ուաշինկթըն	Նաւը	25	Մայիսին	Հավրէն
Լէվիաթան	»	27	»	Շէրպուրկէն
Բրէզիւէնթ Հարթինկ	»	1	Յունիսին	Հավրէն
Մանհաթթան	»	8	»	»
Բրէզիւէնթ Հուվըր	Նաւը	15	»	»
Լէվիաթան	»	17	»	Շէրպուրկէն
Ուաշինկթըն	»	22	»	Հավրէն
Բրէզիւէնթ Հարթինկ	»	29	»	»

Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Ընդհ. գործակալութեան
ՀԻՒԹԻ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ
Հեռաձայն 8—00, Մատաթ փողոց Պէյրութ, B. P. 511
Հեռագր. հասցէ.— «HITTIFRER»

ՏՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat նախկին Interne եւ այժմ մնայուն *ՄԱՆԱԳԼԵՍ* բժիշկ Ծրաճնական հիւանդանոցի *ՍՂԱՒԻ, ՓՔԻ, ԿՈԿՈՐԴԻ, ԱԿԱՆՋԻ և ԳԼԽՈՒ* հիւանդութիւններու բաժնին։

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ ժամը 3—6
իր գինետան մէջ rue de Damas, No. 15

Հիւանդներէ ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուտքի բարօրով։

Ազքատ հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12, հիւանդանոցի դարմանատան մէջ։

ՁԱՇԱՐԱՆ "ԼԻԼԱ"
ՆՈՐ ԲԱՑՕՒԱԾ Է
« ԼԻԼԱ »
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՁԱՇԱՐԱՆ—ԳԱՐԵՋՐԱՏՈՒՆԸ
ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ
ՎԱՀԱՆ ԹՈՐՈՍԵԱՆ ԵՒ ԵՐՈՒԱՆԴ ՁԻՆՏԷՐԼԻՃԵԱՆԻ
Պուրճ— Հին Սէրայի եզերի անկիւնը
ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ ՄԻԱԿՆ Է·
Հալէպի րնտիր իւղով, ոչխարի քարմ միսով եւ խնամքով պատրաստուած կերակուրներ.
ՄԱՏՐՈՒԻԹԻՒՆ,
ՍՊԱՍ ՍՊԱՍՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ
ԽՒՍՏ ՄԱՏՋԱԼԻ ԳԻՆԵՐ.

ՉԵՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԴՊՐՈՑ
(Academie de Coupe de Beyrouth)

Պատրաստուած հանչցուած եւ առաջնուած Լիբանանի Հանրապետութեան Կրթական Նախարարութեան որոշմագրով։

Հասցէ՝ Remeili, 161, Rue Pasteur

ՏԻՏԵՂ ՄՈՒՍՏԱՖԱ, վկայեալ Փարիզի *Academie de Coupe de Paris*էն եւ Փարիզի մէջ այն ելոյթին մէջ ատցած իր 10 տարուան փորձառութեամբ ներկայիս պատրաստ է ամենայն ջանք ի գործ դնելու ի մասնագիտանալու յարգոյ հաճախորդաց համար՝ հաստատուած է Պէյրութի մէջ Չեւագիտութեան դպրոց մը։

Դասընթացքները երկու ճիւղերու կը բաժնուին։ Ա. Չեւագիտութիւն (տեսական եւ գործնական) Բ. Ձեւամակետներու ձեւագիտութիւն (օգտի վերա, բերեալ ամէն տեսակ ճեւամակետներ ձեւելու եւ կարելու կերպը)։

Դասընթացքի տեւողութիւնը կախում ունի ատակերին առաջնոյ մէջ ցոյց տուած ուշիմութենէն եւ ճարպիկութենէն, նուազագոյն ժամանակ երեք ամիս Դասերու յաջող աւարտումէն յետոյ ատակերուհին կ'ստանայ վկայական մը։

Դասընթացքները կը տեւեն 1,30տական ժամ, օրական երեք անգամ, ատակերուհիներ ձրի տահազգեստ չունին, դերերը դերերց մէկ եւ երկու տարիներ։

Ատակերուհիներու տարեմուտի վճարները կ'սկսին ամսոյս 1916 տեսակ, յարգելի ծնողքները եւ հետաքրքրուող Տիկիներ եւ Օրիորդներ կը հրաւիրուին դիմել դպրոցիս ամէն օր։ Դասընթացքները կ'սկսին ամսոյս 19ին

Միեա նար ատակերներ կ'ընդունուին։

Դիները գիւրամատչելի։ Առաջին հատ ատակերուհիներ կ'ստանան նուէրներ։

Ս. Կրպիճեան եւ Որդի

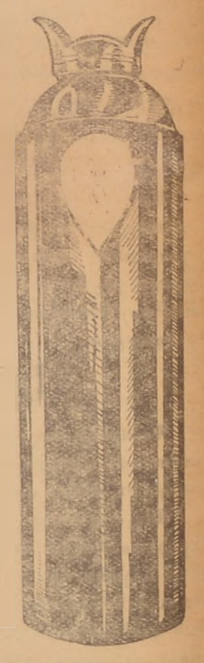

ՊԻՂԻՆՁԷ ՆՈՐ ՀՐՇԷՋՆԵՐ ԼԻՊՆԱՆ ՄԱՐԳԱՅՈՎ
Երաշխաւորուած 20 տարուան համար
ԲԻՒՐ ԳԱԲԻՒՍԻՒՆ թիւ 43

Ծովհաճեցէք Կրպ/ճեան եւ Որդի Դործարանին մէջ կը տեսնէք՝ ամէն կատարելագործեալ յորինուածով եւ ամենաազդեցիկ բիմիական բադադրութիւններով գործող եւ 20 հիւսկրամ ճնշումի դիմացող պղպեձէ հրակրներ, ԼԻՊՆԱՆ մարքայով։

Ամենէ արձանագրուած ըլլալով Բադադասպետութեան Տնօրէնութեան մօտ, ճանաչ արժանացած են Ֆրանսական բէճիի յանձնախումբի գնահատման։

Դիները չափազանց դիւրամատչելի եւ Արդիւնքը երկվայրկեանական է։

Սիճէմա Ալֆօնսի մէջ
Հինգշաբթի 22 Յունիսէն սկսեալ կը ցուցադրուի
ԲԱՂԴԱԳՈՒԹԱԿՈՒԹԻՒՆԸ
(LA BONNE AVENTURE)
Բեմադրուի հոչակը կը փաւաչ փիլմի մը արժէքը ամբողջ Հրացանակիրներու արիագրաւիչ Հանրի Ֆիաման Գերժէ ի վերջին գլուխ գործոցն է «ԲԱՂԴԱԳՈՒԹԱԿՈՒԹԻՒՆԸ» որուն կը մասնակցին Գլանչ Մօնթէլ, Ռոլան Թիւթէն և Գուսէ։

Մեծագոյն վաստակութիւնը կը ներշնչէ այս փիլմը արտադրող «Ouuo» ընկերութիւնը։

ՏՕՔԹ. ԱՐՍԼԱՆ ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ
ՆԱԽԿԻՆ ՆԵՐՔԻՆ ԲԺԻՇԿ ՍՈՒԷԶԻ
Ջրաւցիխի Ֆրևսկի հիւանդանոցի
ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՄԻԶԱՆՑԻՒ ԵՒ ՍԵՌԱՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ
Շաբաթ օրը կատեսելութեան ձրի դարմանում
Հասցէ, Հալէպ Պուլվար ար Ֆրանս թիւ 37
8—25 Թապախ Նաֆախ Սենարաճին կից

— Գտա՞ք...

— Տօսիէն...

— Այո։

— Լաւ, ժամը չորսին ատեններդ կուգամ, ես ալ տեսնել կուզեմ զայն։

— Ամէն բան պատրաստ պիտի ըլլայ։

Մովսակալը փորձեց հեռանալ բազմութենէն։

— Մովսակա՛ն...

— Բարե՛ւ...

— Կը խաղա՞ք։

— Չեմ կրնար։

— Մէկ հոգի կ'ուզենք, երեք հոգ ենք այստեղ։

— Չեմ կրնար։

Կին մը կար չոգեկառքին մէջ, անդիկա կրնար տեսնել միայն... ձախ աչքին կոպը... ուրիշ բան չէր հետաքրքրել զինքը այդ վայրկեանին։

2.

Լիլիա Հէսի տատիկն չտա ալ հետաքրքրական չէր։ Որոշ մանրամասնութիւններ կային այնտեղ անոր չարժուձիներուն մասին՝ պատերազմի սկիզբէն ի վեր։ Մովսակալը իր գործակալներուն միջոցաւ տեղեկացած էր արդէն անոնց, անհամբերութեամբ դարձուց էջերը։

— Ասոնք բոլորն ալ գիտեմ։

Չարլզ Բինկլինտ գլուխը թօթվեց, հաւանաբար գիտէր, չէ՞ որ իր որդն էր այդ կինը, բոլորովին ալ չէր մոռցած մովսակալին մերժումը երբ անոր առաջարկեր էր ինք ատանձնել այդ կնոջ խնդիրը։ Նայեցաւ ժամացոյցին և ըսաւ.

— Ջորսը քսանհինգ կ'անցնի։

Փանի մը էջ ևս մնացած էր, մովսակալը դարձուց ատրագութեամբ, չպիտի ուզեր սպասցնել այդ կինը։ Անոր ծննդավայրը, կրթութիւնը, ծնողքը բնաւ կարեւորութիւն չունէին իրեն համար եթէ այդ կինը Լիտիա Հէսն էր, վստահ էր որ Անգլիա կը քնակէր ան պատերազմի յայտարարութեան, կ'ապրէր վտանգաւոր մէկու մը հետ որ իրեն տուած էր անգլիացի գինուորներուն Ֆրանսա փոխադրութեան լուրը Պերլին հաղորդելու համար։ Միայն այդքան, բայց ատօսիէյին մէջ ոչ մէկ ակնարկութիւն կար այդ մասին։ Ինք աւելի չատ տեղեկութիւն ունէր այդ կնոջ վերաբերմամբ՝ մովսակալութեան մէջ։ Կրնար գնդակահարել տալ զայն, քէնսովրութիւն չէր Անգլիոյ մէջ գնդակահարել կին լրտեսները։ Բայց կրնար Ֆրանսա դրկել այդ կինը, այնտեղ մարդիկ փափկանկատութիւն չունին այդ հարցին մէջ և հաւանաբար աւելի խելացի են։

Մովսակալը աչքերը պտտցուց խուլիերուն վրայ՝ հոս հոն, ժամացոյցը զարկաւ չորսուկէս։

— Միայն մէկ բան կայ որ չատ կարեւոր է այստեղ, ըսաւ։

— Ի՞նչ։

— Այս կինը իր ձախ թեւին վրայ ունի ապարանջան մը։

— Այո, այնպէս կ'երեւայ։

— Գիտե՞ս թէ ով տուած է այդ ապարանջանը։

— Ո՛չ։

— Ես գիտեմ, ու տակաւին ըսողներ կան որ կինները վիպական չեն։

Մովսակալը մատը դրաւ էջի մը վրայ ու կարդաց. «Ապարանջանը կը կրէ միայն, ոսկի օձ՝ը՝ փաթթուած նախաբազուկէն մինչեւ արմուկը»։

Ձանգակի մը հնչիւնը լսուեցաւ սենեակին մէջ, Սըր Չարլզ Բինկլէյնտ վերցուց հեռաձայնը։

— Շատ լաւ։

Եետոյ դարձաւ մովսակալին։

Թիւն չունէին իրեն համար եթէ այդ կինը Լիտիա Հէսն էր, վստահ էր որ Անգլիա կը քնակէր ան պատերազմի յայտարարութեան, կ'ապրէր վտանգաւոր մէկու մը հետ որ իրեն տուած էր անգլիացի գինուորներուն Ֆրանսա փոխադրութեան լուրը Պերլին հաղորդելու համար։ Միայն այդքան, բայց ատօսիէյին մէջ ոչ մէկ ակնարկութիւն կար այդ մասին։ Ինք աւելի չատ տեղեկութիւն ունէր այդ կնոջ վերաբերմամբ՝ մովսակալութեան մէջ։ Կրնար գնդակահարել տալ զայն, քէնսովրութիւն չէր Անգլիոյ մէջ գնդակահարել կին լրտեսները։ Բայց կրնար Ֆրանսա դրկել այդ կինը, այնտեղ մարդիկ փափկանկատութիւն չունին այդ հարցին մէջ և հաւանաբար աւելի խելացի են։

Մովսակալը աչքերը պտտցուց խուլիերուն վրայ՝ հոս հոն, ժամացոյցը զարկաւ չորսուկէս։

— Միայն մէկ բան կայ որ չատ կարեւոր է այստեղ, ըսաւ։

— Ի՞նչ։

— Այս կինը իր ձախ թեւին վրայ ունի ապարանջան մը։

— Այո, այնպէս կ'երեւայ։

— Գիտե՞ս թէ ով տուած է այդ ապարանջանը։

— Ո՛չ։

— Ես գիտեմ, ու տակաւին ըսողներ կան որ կինները վիպական չեն։

Մովսակալը մատը դրաւ էջի մը վրայ ու կարդաց. «Ապարանջանը կը կրէ միայն, ոսկի օձ՝ը՝ փաթթուած նախաբազուկէն մինչեւ արմուկը»։

Ձանգակի մը հնչիւնը լսուեցաւ սենեակին մէջ, Սըր Չարլզ Բինկլէյնտ վերցուց հեռաձայնը։

— Շատ լաւ։

Եետոյ դարձաւ մովսակալին։

Մահճակա՞լի կամ Աթո՞ռի պէտք ունիս, գնէ՛

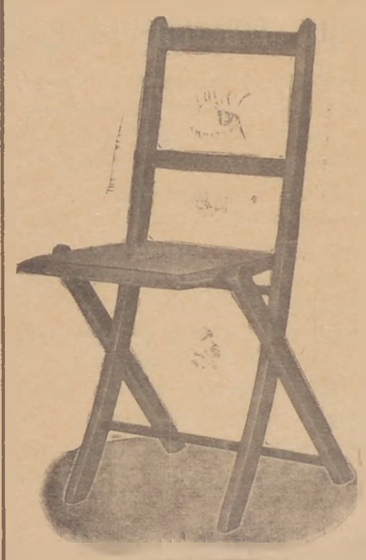

Ekvall վաճառանիշով մահճակալ մը, որ ծանօթ է այժմ ամենուն գին՝ 8—8.50 եւ 16.50 ս. ոսկի վճարումի դիւրութիւններ.—

Հասած են մեր *ծալլուող աթոռները* ոսկուն, ճերկայնաթոյի, թեթեւ եւ դիւրամատչելի ամէն իսակի։—

Բնական գոյնով՝ հատը 130 ս. դ.
բնկուղի գոյն՝ հատը 135 ս. դ.

—ո—

Գիւղ երթալէ առաջ այցելէ մեզ անգամ մը եւ գնէ աթոռ մը որ կրնայ ծառայել քեզ տարիներ շարունակ, բլայ գիւղը թէ տանդ մէջ։

Մեր մահճակալները կը ծախուին նաեւ Mr. Emin Adadah խվ, Avenue Foch։

Բայց ո՛չ նոյն վճարումի դիւրութիւններով։

* * *

ԴԵՂՕՐՍԵՓԻ ՁԻՒՂ

Hidro-milkuderm: Ոսիերուդ եւ բեւերուդ տակը կը խոի ճ, Տիկին Օրիոդ, Պատճ, եւ հոտէն կը զգոտի՞ս, գիւ՛, **Hidro-milkuderm**ը պիտակ իւրովը քիւպ մը եւ գործածէ զայն, շատ մը հոմ, խոյնը նամակ մատաքար գազգած է ու անախորժ հոտը իսպառ անհետացած պիտի ըլլայ։

Pommade Desitin&Poudre: Մանչ տուն պիտոի է ունենայիրեպ **Desitin** նրեսի **boutons** պատուցի, մորի հիւանդութեանց լաւագոյն եւ ապրնկիի Թօնատէ զոր կրնամ ունենալ։

Coricide parfait: Ճանիդ կոշտերն (եաղր) իր տատանի՛ս, զոր ծածկէ **Coricide parfait** եւ կոշտը տրմատնիլ իրմով մնակ եւ լաւագոյն դեղն է։

Dr. THILO & Co. Մարեան ծանօթ է արդէն ամէնուն, գործածելով նոյն վճառանիշը կրող, **Chlorure d'Etyle**, **serum glucosé**, **Emetine**, **Huile camphrée** եւ **colloïdal Iodure de Mercure** տանիճ լաւագոյն կնրայով պատրաստած են եւ ունին նոյնար տարիներու հմտութիւն մը ու ձեռնօք են ամբողջ ազնարհիս։

Սենեկի տեղեկութեանց, գնումի եւ այլ մանրամասնութեանց համար գիմել՝

Սուրիոյ եւ Լիբանանի Ընդհ. Գործակալ *ՏՐԻՒՆԴ ՔՂՇԻՇԵԱՆ*
Գլխ—Իարիս 123 Rue des Postes, «l'Orient»ի կից B. P. 810 Beyrouth